

KATOLIK

MILWAUKEE, WIS.

CZASOPISMO POŚWIĘCONE INTERESOM POLAKÓW KATOLIKÓW W AMERYCE.

Nr. 34.

Czwartek 6-go Stycznia, 1897.

Rok II.

Niezależni.

(Ciąg dalszy.)

VI.

Jak oni się tłumaczą ze swego

stępstwa.

Gdy się czasem dobry polak katolik z takim odpadłym, niezależnym człowiekiem spotka, a zwłaszcza jeszcze ze znajomym, wtedy przyjdzie do różnej mowy i nawet do sprzeczki. Zaczynają wtedy obydwa argumentować: jeden, że kościół katolicki jest lepszy i że wiara katolicka jest prawdziwa, a drugi, że kościół niezależny jest lepszy. Co się tyczy kościoła katolickiego, tego przecież nikt naruszyć nie jest w stanie, bo my chrześcijanie katolicy odebraliśmy go z rąk samego Jezusa Chrystusa, a więc mamy mocne zapewnienie, że nie jesteśmy w błędzie i że chociażby tysiące i miliony odszczepieńców kleją i przezywały nas i kościół katolicki, on zawsze zostanie kościołem Jezusowym — kościołem prawdziwym i my z pewną śmiałością możemy na sądzie Pańskim powiedzieć: „Panie, tyś nas tak nauczył, my Twojej nauki słuchaliśmy, czyniliśmy to, coś Ty czynić kazał, Ty nas od siebie teraz nie odrzucaj” — Tak Szan. Czytelnicy, prawdziwy katolik, wierny kościołowi katolickiemu, będzie nawet miał pewne prawo tak się odezwać do naszego Odkupiciela, jeżeli tylko żył wzorowo na świecie, czyli po katolicku. Inaczej jednak będzie z niezależnymi odszczepieńcami. Ich można nazwać „poprawiaczami” naki Jezusowej, a raczej na konto religii Jezusowej, „twórcami” nowych wiar, bo ta, którą sam Pan Jezus ustanowił, jest dla nich nie dobra, jest za przykra, oni chcą takiej wiary, jaka im się podobą i jaką im zdemoralizowani księża podyktują, a Pan Jezus dawno o tem powiedział: „ze gdy ślepy ślepego prowadzi, obydwaj w dół wpadną”, tak też będzie i z nimi. I oni ze swymi przewodnikami pójdą na przepaść, z której nigdy się nie wydostaną.

Jak oni się tłumaczą z tego, że porzucili prawdziwą wiarę, a przyłączyli się do księży, co ze szatańską złością i pełną świadomością prowadzą ich do piekła? Otóż najprzód gdy ich kto zapyta, dla czego od kościoła katolickiego odstąpili, a do niezależnych się przyłączyli, zazwyczaj odpowiadają, — a przecież — to też są księża tacy jak inni — oni odpowiadają mszę św., słuchają spowiedzi, chrzczą, miewają kazania i wszystko robią jak inni.

Na to więc odpowiadamy. Czy Judasz nie był apostołem jak inni apostołowie? czy go Pan Jezus nie wybrał go z ludzi tak, jak wybrał św. Piotra, św. Andrzeja, św. Jana, św. Jakóba i innych na swoich apostołów? A czy może kto powiedzieć, że Judasz był dobrym apostołem? czy ten zdrajca nie dopuścił się najokropniejszej zbrodni

na samym Zbawicielu naszym, sprzedając i zdradzając go? czy to apostołstwo nie posłużyło mu tylko za maskę, pod którą swą czarną duszę ukrywał? czy to więc nasi niezależni szarlatani śladem nie postępują za swym ojcem Judaszem? Czy i oni nie zdradzają Pana Jezusa przy każdej mszy św., przy każdej spowiedzi, przy każdym chrzcie, przy każdym sakramencie, którego udzielał ludziom? Czy wysłicie, że to jest mniejsza zbrodnia, której oni się dopuszczają od tej, którą dopuścił Judasz? Bynajmniej! i owszem, jak już powiedziałem, Judasz dwa razy tylko tej zbrodni publicznie się dopuścił, a oni codziennie jej się dopuszczają, wdzierając się w prawa Jezusowe, które im kościół absolutnie odebrał. A więc taka wymówka owych biednych ludzi, oparta jest na mydlanej bańce, którą lada lekkie poruszenie wiatru niszczy na zawsze.

Albo weźmy inny przykład. Jeżeli owi odszczepieńcy księża mają być tacy jak inni katolicy księża, toczy każdy musiał przyznać, że Marcin Luter też był dobrym księdzem. A czy się kto znajdzie nawet z niezależnych, któryby się na to zgodził? Czy katolik a zwłaszcza polak, nie ze wstrętem i wzdargą tylko wspomina o Marcinie Lutrze? Czy ten nieszczęsny upadły ksiądz katolicki nie toż samo czynił, co czynią dziś niezależni księża? Czy oni nie oderwali się od głowy kościoła tak, jak on? Czy oni nie bluźnią biskupom i papieżowi tak, jak on? Czy oni nie wprowadzają w błąd ludzi tak, jak on? Czy oni nie prowadzą takiego niemoralnego życia, jak on? Czy oni nie podburzają ludzi przeciwko dobremu, uczciwemu i wiernym katolikom jak on? Czy oni nie są w klątwie kościelnej tak jak on? Zatem niedźwizie wy biedni ludzie, którzy idziecie za takimi odszczepieńcami. Oni wam barzdzo ładnie i miłuchno gadają, ale niestety, wy się nie chcecie poznać na tym „lepie”, wy się poznać kiedyś z nim, kiedy już będzie po czasie.

Drugą wymówką, jaką tłumaczą się niezależni jest ta, że ich księża o to się starają, aby katolicy biskupi realności kościelnych nie pozabierali i nie posprzedawali. Na ten zarzut nie odpowiemy nic, bo jeżeli ktoś jest tak dalece zacofany, że myśli, iż w kościele katolickim biskupi są złodziejami, taki człowiek odpowiedzi nie jest wart. Przecież kościołem katolickim przeszło sto lat biskupi amerykańscy rządzą, a nie było wypadku, żeby który biskup ukradł komus „property” kościelnej i sprzedał je. Takie błazeństwa tylko nierozumni ludzie pomiędzy sobą mówić mogą, ale nie ludzie o zdrowych zmysłach. Niezależni mają jeszcze jedną wymówkę, którą się łudzą, lecz ta jest wielkiej wagi, dla tego katolik omówi ją obszerniej w przyszłym numerze.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Zagraniczne.

ROSYA W CHINACH ZAWIADUJE, JAK ZA STANISŁAWA AUGUSTA W POLSCE.

Według dziennika Graphic miało niebyć żadnego porozumienia między Rosją a Niemcami względem zajęcia portu Kiau Chau.

Układy między Rosją, a Chinami względem pożyczki przysłyżę do skutku według depeszy z Pekingu do „Times”. Rosya dostarczy potrzebnej sumy pieniężnej Chinom, a otrzyma prawo pobierania cła. Pod tym zaś pozorem będą mieli Moskale prawo przepatrywać wszystkie zakątki i studyować topografią tego ogromnego państwa.

POSŁUSZEŃSTWO CHIŃSKIE.

Cesarz chiński żąda od swych generałów mełstwa, bo jak już czytelnikom wiadomo, ukarał nielitościwie swego generała za to, iż ustąpił niemieckiemu komendantowi okrętu i poddał mu fortyfikację w Kiaou Chaou bez dohycia nawet miecza. Sam zaś cesarz zaledwie tyle miał odwagi, by poprosić niemieckiego posła o 2 godziny zwłoki do wykonania jego rozkazu usunięcia w drodze telegraficznej komendanta chińskiego garnizonu w Tsao Chow, ale gdy posel niemiecki Heyking i na to nie przystał, lecz oświadczył, iż zaraz Peking odepści, przystał syn słońca i usunął natychmiast swego generała. Energiczne wystąpienie hr. Heykinga spowodowała ta okoliczność, iż odnośny generał użył pogroźek w swej mowie do niemieckich misjonarzy, którzy tam celem dalszego nawracania chińczyków przybyli.

ŻYTY NIEBOSZYCZYK HR. BISMARCK

Na same święta, złamały żelazną wolę Bismarka, zawzięte jego dwie nieprzyjaciółki — podagra i bezsenność, jakby go chciały czuwaćcego przetransportować do wieczności i obrachunku z politycznych występów. Przeczucie w tym kierunku mieli prawdopodobnie najpierw w Berlinie, bo z tamtąd rozszła się plotka bezzasadna o jego śmierci. Jakkolwiek jednak wieść ta nie była prawdziwą i jakkolwiek tak redaktorowie niemieckiej prasy jako i lekarze nie mają na tyle cywilnej odwagi, aby oznajmić otwarcie, że exkanclerz dogorywa, to jednak fakt faktem jest, że dni jego są policzone, a może nawet godziny i bądź co bądź dokona on o wiele prędzej życia, niż wynarodowienienia polaków.

GABINET KUBAŃSKI.

Havana 31 grudnia. Wczoraj nadeszła do generała hiszpańskiego lista pięciu członków gabinetu, zamianowanego dla wyspy Kuby tudzież prezesa tych 5 ministrów, rodnocześnie otrzymał generał Blanco z Hiszpanii \$4 miliony dolarów srebrem na cele wojenne.

PROTEST KUBAŃCZYKÓW PRZECIWAUTONOMI.

Havana 30 grudnia. W prowincyi Pinar del Rio wykryto spisek. W plantacyach tytoniu spółki Clay Brook namówiono 1500 robotników do połączenia się z powstańcami; przywódców ich uwięziono na zamku Moro. W oznakę protestu przeciw autonomii, wybuchły w św. Bożego Narodzenia w kilku miastach, a w Matanzas podnoszono okrzyki radości na cześć Stanów Zjed. i prezydenta McKinleya.

BYŁY JENERAŁ GUBERNATOR KUBY, WEYLER, ARESZTOWANY.

Z powodu wycieczek w gazetach hiszpańskich, ogłoszonych przez generała Weylera przeciw prezydentowi McKinleyowi, aresztował rząd hiszpański swego generała i skonfiskował odnośnie gazety. Jenerałowi i redaktorom skonfiskowanych gazet będzie wytoczony proces karny o narazanie rządu hiszpańskiego na nieprzyjaźń ze Stanami Zjedn.

KACZKA DZIENNIKARSKA.

30 grudnia roztrąbiły gazety bezpodstawną wieść o zajęciu przez Francją wyspy Ili Nani i wzięciu już stąd pochop. do tytułowania tej wieści podziałem Chin. Urzędowe jednak wiadomości, pochodzące od francuskiego ministerstwa marynarki, zaprzeczają temu stanowczo.

WYWÓZ TYTONIU.

Havana, 30 grudnia. Z prywatnego wiarogodnego źródła dochodzi wiadomość, że tuniejszy port będzie lada dzień otworzony dla wywozu. E-dyktym z 14 maja, 1896, zamknął jeszcze jen. Weyler port hawański celem sparaliżowania dochodu powstańcom ze Stan. Zjedn.

Obecnie odemknięty jest dla wywozu — poruszy się więc niezwłocznie eksport tytoniu, którego przeszło 70.000 pak zalegałoby w magazynach w Hawanie. Niema żadnej wątpliwości, że przywóz dobrego tytoniu za kosztownym jest produktem nie tyle może dla fabrykantów cygar jak raczej dla palących w Stanach Zjedn. skutkiem wojny na Kubie.

WDZIĘCZNOŚĆ INDUSÓW.

Bombaj 30 grud. W kongresie narodowym powzięto jednogłośnie uchwałę z wielkim zapalem względem wyrażenia wdzięczności dla królowej angielskiej i dla Stanów Zjedn. za wspaniałomyślną pomoc, udzieloną w ciągu panującego głodu. Zapomogi otrzymane przez Indusów dosięgły \$8.750.000.

LUP PRZYPADKOWY.

Havana 2-go stycznia. Okręt Hiszpański wojenny „Coastra Maestu” ujął dzisiaj o 5 rano łódź ładunkową, w której powstańcy prowadzili 22000 ładunków. Równocześnie otrzymał generał Blanco z Hiszpanii \$4 miliony dolarów srebrem na cele wojenne.

ZDANIE CHIŃSKIEGO DYPLOMATY.

W rozmowie z korespondentem gazet wypowiedział chiński dyplomata Li Hung Czang swe mniemanie, że zajęcie zatoki przez Niemcy jest naruszeniem kontraktów istniejących i prawa międzynarodowego. Co do zamordowania misjonarzy niemieckich, oświadczył on, iż we wszystkich krajach są takie miejscowości, w których panuje bezprawie, a niemieccy misjonarze właśnie w takie miejsce się wybrali, chociaż dobrze wiedzieli, iż tamtejsi mieszkańcy często padają ofiarą bandytów. Rząd zaś chiński deklarował się do zadostojczywania wynagrodzenia pieniężnym i pocieszeniem winnych do odpowiedzialności. Aby zaś uniknąć nieprzyjaźni, cofnęły się wojska chińskie z Kiau Tschau, gdy tam niemiecy wylądowali i mimo żądania ludności nie wysłał rząd wzmocnienia załogi.

POMYŁKA.

Według doniesienia milwauckiego Herolda miała się rozleźć w prasie europejskiej pogłoska o wrzeczkiej śmierci hr. Bismarka z tego powodu, iż jakimś Niemcem w Berlinie zdechł koń wyświogły, który był nazwany imieniem exkanclerza. Właściciel zalił się z powodu tej straty przed przyjacielem, idąc ulicą, a reporter jakiś ze szpiastym słuchem, dosłysawszy imię „Bismark”, nie omieszkał zrobić z tego niezwłocznie urzędowego użytku.

JAPONIA MYŚLI O WOJNIE.

Japonia gotuje się dniem i nocą do wojny. Ostatniego miesiąca odbywały się tam wielkie manewry wojskowe na tę samą skalę, jak przed wojną z Chinami. Zdaje się, że w razie wybuchu nieporozumień przy zaborze chińskich posiadłości będzie Japonia działała wspólnie z Anglią, a Rosya z Francją.

GLÓD I CHOROBY NA KUBIE.

Dr. Delfin, bawiący na Kubie, wzywa o wysłanie z 50 lekarzów na wyspę z lekarstwami i krowianką do szczepienia osyp, celem zapobieżenia zupełnemu wyludnieniu. Podaje on liczbę 500.000 osób przeważnie niewiast i dzieci pomarłych w polu z głodu; do tej klęski głodowej przyłączyła się ospa, dyzenterya i malarya.

KUBAŃCZYCY UFAJĄ SWYM SIŁOM

Jenerał powstańców kubańskich Gomez, odpowiedział na zapytanie korespondenta Herolda, że interwencya mogłaby się przydać kubańcom celem wyparcia hiszpańców z wyspy, ale nie wcielanie jej do jakiegokolwiek państwa. Powiada, że jakkolwiek już wiele poświęcił dla zamierzonego odzyskania wolności, ale jeszcze więcej poświęca i mają pewną nadzieję doprowadzenia tego świętego celu do skutku.

30 OSÓB OFIARĄ LICHEGO BUDYNKU.

3 b. m. nagromadziło się mnóstwo ludzi do sali ratunkowej w miasteczku Londyn, w Ontario po ukończonych wyborach na urzędy miejskie. Pod niezwykłym ciężarem załamała się podłoga i masa zgromadzonych spadła wraz z rumowiskiem nadół z wysokości 20 stóp. Oprócz tych, którzy życie utracili jest wielu ciężko uszkodzonych po szpitalach, zaś lekko uszkodzonych i tych, którzy tylko guzy oberwali, nie zdoła prawdopodobnie nikt nigdy policzyć, bo spieszenie do domów poucho-dzili i zachowują się mileząco.

POŻAR W INOWROCŁAWIU.

W sanitarium miastowym w Inowrocławiu wybuchł pożar i wzmagał się z taką szybkością, że wszelkie usiłowania straży pożarnej nie zdołały więcej dokazać, jak powstrzymać rozszerzenie się ognia na dalsze budynki.

W Hajduku na Górnym Szląsku rozpoczęła z nadejściem wiosny budowę nowego kościoła, na który złożono już 60.000 marek, a mianowicie huta przyległa do tej miejscowości, spółka fabryczna i arcybiskup Kopp.

W Kozlinie na Pomorzu zniknął nagle właściciel zakładu ogrodniczego Weiers, zostawivszy 160.000 marek długu. Na pozostały majątek jego rozpisano konkurs.

Krajowe.

SIOSTRA KSIĘDZA ARCYBISKUPA IRELANDA UMARŁA.

Siostra wzmiankowanego dostojnika kościoła, zmarła 18 grudnia w St. Paul, Minn., była przeszło 20 lat przełożoną zakonu sióstr św. Jozefa i zakładu naukowego świętej Agnieszki w Minneapolis, a przybyła 5-letniem dzieckiem do tego kraju, na którego korzyść kształciła dotąd młode pokolenie przyszłych obywateli. Pogrzeb odbył się uroczystość 20 bm.; nabożeństwo żałobne celebrował brat zmarłej, ks. Arcybiskup Ireland, a dysponował ją na śmierć ks. biskup Mc Godrick z Duluth.

OPRÓŻNIONA STOLICA ARCYBISKUPA.

Skutkiem przeniesienia ks. arcybiskupa Chapelle ze Santa Fe w Nowym Meksyku do Nowego Orleanu w Louisiane, zaważowała obecnie stolica arcybiskupia w Santa Fe, której obsadzenie nastąpi w najbliższym czasie.

KWESTYA MONETARNA.

Komitet wykonawczy komisji monetarnej zwołał ponowne zgromadzenie na 25go Stycznia 1898 do Indyanapolis w Indyanie i zaprasza przemysłowców do wzięcia udziału w naradach nad tą ważną sprawą finansową, która budzi obawę wielu a najbardziej niezgodność poglądów między samymi członkami kongresu.

UWAGA

Przew. ks. biskupa Shanley'a o rozwodach.

Dla zcharakteryzowania demoralizacji w Dakocie z powodu tamtejszostanowej ustawy „o rozwodach, przytacza Przew. ks. biskup, opowiadane przez pewnego adwokata zdanie w wagonie kolejowym „ze Półn. Dakoty jest miejscem do zdobycia pieniędzy tanim kosztem, a dalej przytacza powód, dla którego tam nie chcą umieszczać swych pieniędzy kapitaliści ze Wschodu, nawet na złotem wykładane gwarancje i podczas gdy w Dakocie proszą się o przyjęcie pieniędzy na 3 procent, w Dakocie nie dostanie ich niż jak 8 proc.” Powodem zaś tym jest brak moralnej gwarancji, bo kto lekceważy sobie przykazanie 6-te, ten też nie daje rękami, że będzie wykonywał 7-me.

KONTRAKTY RZĄDOWE Z MILWAUCKIMI FIRMAMI.

Architekt skarbowy we Washingtonie zawarł kontrakt na dostarczenie żelaznych sklepień do publicznego gmachu rządowego w Milwaukee z firmą Hibbard & Richardson za sumę \$1.500.

Na ulepszenia wewnątrz budynku publicznego w Racine tudzież na trotoary około tegoż budynku, otrzymał kontrakt A. H. Harcuss za \$5.870; z tego 3000 przeznaczona na wewnętrzne ulepszenia, a reszta na trotoary.

ZAMIŁOWANY WE WIEZIENIU.

Niejaki Ralph Wintersgill, skazany za morderstwo przed 20 laty na dożywotnie więzienie w powiecie Kolumbiana stanu Ohio, tak się przyzwyczaił do życia więziennego, że wzbrania się obecnie korzystać z ulaskawienia go przez gubernatora. Wintersgill liczy 70 lat i twierdzi, że dawniejsi jego przyjaciele pomierali w ciągu jego 20-letniego więzienia lub o nim zapomnieli i dla tego życzy sobie we więzieniu reszty dni swoich dożyć.

DOWCIP W PROCESIE LUETGERTA.

Gdy na żądanie adwokata obrony, Harmona, podano temuż ów złowrogi pierścien, który policjant znalazł we fabryce oskarżonego, a który ma być pierścieniem ślubnym Luetgertowej, rozciągnął tenże na nim papier. A w tejże chwili poskoczył sekretarz sądowy, pod którego opieką był ten materiał do wodowy, pochwycił obrońcę za ramię i zawołał, aby się nie ruszał, bo on wie, iż chce przesunąć pierścien do kieszeni, w której jest inny bardzo do tegoż podobny, za który rzeczycywiasty ma być wymieniony. Adwokat aż zbladł i prosił sędziego, aby go uwolnił od takich przypuszczeń, lecz sędzia wstrząsnął tylko ramionami na znak, iż nie temu nie poradzi, jeżeli obrońca sam stanowczo nie zaprzeczy. Zająście to wywołało bardzo nie miłe wrażenie.

KATOLIK

wychodzi w każdy Czwartek.

ABONAMENT:

W Milwaukee za rok cały... \$1.00
 Numer pojedynczy... 20c
 W innych krajach... 1.50

Wszelkie listy i przesyłki pieniężne adresować należy:

JOHN KUK,

Manager of the weekly "Katolik",
 Cor. Lincoln & 1. Ave.

MILWAUKEE, WISCONSIN.

Wydawca: Ks. W. GRUTZA.

Entered at the Milwaukee P. O. as
 second class mail matter.

Cywilizacja a katolicyzmem.

Gdy na początku 16 wieku cywilizacja wzmogła się do tyle, iż reformatorowie mogli już słowem i drukiem obalać narody, zaś te ostatnie uzdolnione były do rozumienia ich przewrotnych, a namiętnościom dogadzających zasad — nastąpiło rozdzielenie religijne i powstały rozliczne sekty odszczepieńców od kościoła katolickiego. Wielu namiętnych władców, nie chcących znać innych, jak swe własne prawa, zaprowadzało w swych krajach owo sekiarstwo nawet orężem i przymuszało do niego poddanych katuszami, już to moralnymi już materyalnymi — jak Henryk VIII, Filip Hesk, Fryderyk Palatynacki i t. d. W odmiecie 4 niemal wieków zostawała u tych narodów potęga i wzniosłość prawd katolickich jeżeli już nie w nienawistach, to przynajmniej w zapamiętaniu. Była to epoka oświaty powierzchownej — epoka wykształcenia narodów na jedno oko.

Dzisiaj atoli, gdzie u narodów cywilizowanych coraz więcej mamy myślicieli wykształconych na oba oczy, rozpoczyna się zwrot ku katolicyzmowi.

Protestantka Norwegia uwielbia walkę za wiarę katolicką świętego Olafa, swego króla, który aże życie zaprowadzeniu i utwierdzeniu wiary katolickiej w tymże kraju poświęcił i w obronie jej zginął. Przed 12.000 słuchaczy mówił w stolicy Norwegii poeta Bjoernson, obrazując życie i działalność tego męża w sprawie kościoła katolickiego podczas uroczystości urzędzonej na cześć św. Olafa, a sejm norweski uchwalił wolność osiedlenia się zakonów katolickich w tym protestanckim kraju.

W Anglii wzmaga się katolicyzm z każdym rokiem tak, że należy przypuszczać, iż cała oświecona klasa ludności przejdzie tam niebawem na łono tegoż kościoła. Nawet szczytna Rosja zaprzestała dziś przymuszać do nabożeństwa wszystkich swych poddanych w obrządku wschodnim, zostawiając katolickiej młodzieży w zakładach naukowych wolność modlenia się w swym obrządku.

Szkoda tylko, iż nasi amerykańscy politycy zdradzają dziś wobec całego świata swe moralne i cywilizacyjne ubóstwo, dając się wodzić za nos rozmaitym szalbierzom, wykształconym na jedno oko, których błazen, jakimś biskupem się zwący, nawet deklamacji polskiej nie umie. Sami niewiedzą, jak dalece ubliżają przez to całej narodowości polskiej, stawiając ją pod względem cywilizacji i postępu tam, gdzie inne narody były przed trzema lub czterema wiekami.

Szanownych Abonentów, tak miejscowych jak i pozamiastowych, upraszamy o spieszne uregulowanie należności za pismo nasze

Skutki wolności u dzieci.

Jaki wpływ wywiera na człowieka wychowanie go od dzieciństwa w zbytecznej wolności, o tem mieli dokładniejsze pojęcie od wielu dzisiejszych rodziców już starożytni grecy, którzy z urzędu kontrolowali opiekę rodzicielską i sposób życia dzieci do 7 roku, a następnie odbierali je od rodziców pod umiętny i zupełny nadzór władzy państwowej. Jeszcze zaś lepiej rozumiał doniosłość tej wolności, a raczej obojętności syrakuzkański tyran Dionizy, który celem wykonania jak najsroźszej zemsty nad swoim wrogiem, godzącym na jego życie, zamiast go na śmierć lub więzienie skazać, kazał wychowywać jego małego syna w zupełnej wolności. Tyran ów przykazał, aby się owemu dziecku, na jego dworzec żyjącemu, nikt w niczem nie sprzeciwił, ani mu niczego nie odmówił, czego tylko zażąda. Tak wychowanego chłopca do lat 17 oddał ojcu, a swemu nieprzyjacielowi, nad którym się w taki sposób zemścił.

Czy wiecie Szan. Czytelnicy, jaka to była zemsta? Chęć, ekspens, starania, prośby i napominania ojca bezskuteczne, nareszcie hańba za życia, a świadomość, że jeszcze w grobie też hańba na niego spadać będzie, jako na ojca, były większymi dlań katuszami moralnymi, niżeliby je piekło wymyślić mogło. Zdziczały ów młodzieniec uległ we walce moralnej, jaka się w nim odbywała między jego namiętnościami z jednej, a przestrogami rodzicielskimi z drugiej strony i rzuciwszy się z okna pałacu ojcowskiego na bruk kamienny, zakończył samobójstwem życie.

Przykład ten, jako fakt historyczny, powinienby posłużyć za naukę niejednym rodzicom, którzy zamiast dzieciom rozkazywać i drugich prosić, aby im rozkazywali, sami swych dzieci słuchają i domownikom słuchają ich rozkazują, a wszystko pod pretekstem, że dzieci jeszcze głupie, więc głupiemu według polskiego przysłowia należy ustąpić. Ustępuje się głupiemu, ale takimiu, którego albo już za późno jest rozumem uczyć, albo o którym każdy wie, że on jest głupim. Jeżeli zaś stary głupiec uchodzi między ludźmi za mądrego, nie należy takiemu ze względu na dobro powszechne ustępować, owszem obowiązkiem jest moralnym, uwidocznid drugiemu jego głupotę, aby mu odjąć możność ogłupiania ich. Co się zaś tyczy dziecka, to ma ono tak czuć i myśleć i mówić i działać, jak trzeba — jak należy — jak wypada — jak przystoi na każdym kroku, a nie według jego woli.

Stosunek umysłowy do wieku.

Przed laty istniał zwyczaj mierzenia wysokości dzieci trzyletnich, bo sprawdzono, iż w tym wieku osiąga dziecko trzecią część swego wzrostu całkowitego, osiągniętego w pełnoletności. Czynniono to jednak w owych średniowiecznych czasach, kiedy ludzi mierzono łokciem, czyli innymi słowy, kiedy wartość człowieka zależała od jego wzrostu. Dzisiaj, jak Szan. Czytelnikom wiadomo, wielkość fizyczna czyli cielesna nie nie znaczą, a całą wartość człowieka stanowi jego rozwój umysłowy i dobry kierunek jego woli. Starajmyż się więc tak wcześniej naszymi dziećmi opiekować, abyśmy ich serce i rozwój ich umysłowy już w 3im rocznicy mierzyć mogli.

Wnioski do reformy monetarnej.

Komisyja monetarna zgromadzona w Indianapolis przedłożyła 2 b. m. rządowi we Washingtonie bardzo obszerny i wyczerpujący opracowany wniosek, poparty niezbitymi dowodami, względem ustanowienie zasadniczej miary wartości pieniężnej w złocie.

Srebrnych dolarów nie poleca już bić komisyja, natomiast poleca ściągać zwolna wszystkie noty skarbowe i noty stanowe.

Pojedyncze punkty planu, dotyczącego papierowych pieniędzy, z których najważniejsze przytaczamy, są:

Najgorszym stanem naszego teraźniejszego położenia jest grożące nam opadanie zasadniczej miary naszej monety. Powszechne zwyczaje ustalają miarę wartości, którą się mierzy wartość własności i pracy, a rządy nie mogą czynić próby zmieniania tej miary wartościowej bez spowodowania nieszcześcia.

Taką zaś ustaloną wartościową miarą jest obecnie złoto i to jest faktem cywilizacji. Rząd, służący dobrze swemu ludowi, uznaje ten fakt i nadaje mu prawnej wartości.

Za bezpośredni środek do osiągnięcia tego celu polecamy wypłatę wszelkich zobowiązań Stanów Zjednoczonych w złocie, wyjąwszy, gdy względem jakichś obligacji inaczej z góry postanowiono.

Rozsądnem postępowaniem władz wykonawczych utrzymać rząd we wypłacie złotem swych obligacji miarę wartości na wysokim stopniu, dopóki jednak taka wypłata nie będzie prawem ustanowioną, a tem samem dopóki nie usuniemy wszelkiej wątpliwości o znaczeniu słowa moneta w obligacjach rządu — nie będziemy mieli w całym tego słowa znaczeniu złotej zasadniczej miary.

Obecnie nie ma rząd na wypłatę zobowiązań za okazem innego funduszu, jak ogólne zapasy skarbowe. Nie ma atoli rękojmi, czy te wystarczają będą zawsze w razie braku, trzeba za pomocą obligacji czyli pożyczki brak pokrywać. Prawo zaś wydawania obligacji należy do władzy wykonawczej, a to właśnie jest stan niebezpieczny i dla tego wypada mu ustawą zapobiec.

Pieniądz bowiem papierowy wywołuje swą wieczną wędrówką to mniemanie u wielu, że takowy skutkiem stempla rządowego pieniądzem się zowie, w rzeczywistości zaś jest on tylko obietnicą wypłaty za pomocą rzeczywistej wartości. Taki środek obiegowy nie ma właściwości zastosowania go do potrzeb świata handlowego. Jeszcze większej doniosłości jest ta okoliczność, iż rząd musi utrzymywać kredyt wszystkich zakładów finansowych kraju przy takim systemie monetarnym. Gdyby tylko rząd nie wykupił swych not, byłyby w takim razie płatne srebrem lub mniejszej wartości papierami wszelkie zobowiązania, depozyty i zabezpieczenia, przy których nie ma wyraźnego zastrzeżenia ich wypłaty złotem. Niech tylko pojawi się najmniejsza wątpliwość, czy rząd zechce wypłaty swe złotem uiszczać, zaraz jak iskra elektryczna obiega świat handlowy febryczna trwoga. Mamy ogółem \$908.728.087 papierowych i srebrnych pieniędzy w obiegu, których wartość spoczywa

Kościół polski św. Piotra w Stevens Point, Wis.

Nowy kościół św. Piotra, którego obrazek powyżej podajemy, jest najpiękniejszym kościołem w Stevens Point, Wis. Zbudowany pod zarządzeniem proboszcza ks. Pescińskiego i komitetu. Poswięcenie tego kościoła odbyło się 19go Grudnia. Plan na kościół wyrobił architekt p. Bernard Kulpacki z Milwaukee. Okna do kościoła odrobione w pracowni p. A. Gawina z Milwaukee, Wis.

wyłącznie na kredycie rządu. Kredyt można tylko jako całość utrzymać i dla tego potrzeba, aby rząd miał do dyspozycji fundusz zapasowy w złocie, a tego właśnie funduszu nie można przy dzisiejszym systemie uchronić od zarzutów.

Każdy właściciel banknotów, może wymagać od rządu względem jakichś obligacji inaczej z góry postanowiono. Rozsądnem postępowaniem władz wykonawczych utrzymać rząd we wypłacie złotem swych obligacji miarę wartości na wysokim stopniu, dopóki jednak taka wypłata nie będzie prawem ustanowioną, a tem samem dopóki nie usuniemy wszelkiej wątpliwości o znaczeniu słowa moneta w obligacjach rządu — nie będziemy mieli w całym tego słowa znaczeniu złotej zasadniczej miary.

Reforma w monecie.

1. Jednostką zasadniczą wartości pieniężnej St. Zjednoczonych, ma być 23.22 gramów czystego złota. Wszelkie teraźniejsze i przyszłe zobowiązania Stanów Zjednoczonych mają być płatne złotą monetą St. Zjednoczonych, gdzie inaczej nie jest zastrzeżone.

2. (Co do istoty) monety złote, jak teraz.

3. Dolarów srebrnych nie ma się już bić więcej.

4. 5. i 6. Bicie i wykupno monety zdawkowej tudzież małej wartości nominalnej ma się odbywać, jak dotąd.

Utworzenie osobliwego oddziału rządowego.

7. W urzędzie skarbowym istnieć ma osobny oddział pod tytułem ("Wydawania i wykupna") "Division of Issue and Redemption" i zostawać pod opieką pomocniczego skarbnika, mianowanego przez prezydenta za zgodą senatu.

8. Do tego oddziału należeć będą czynności, dotyczące wydawania i wykupna banknotów, certyfikatów tudzież wymiany monet; ma nadzorować fundusze gwarancyjne i wykupna banków i wykupna takowych według przepisów prawnych uskutecznić, do tego oddziału należy oddać wszystkie monety złote, na które wydano certyfikaty na złoto, wszystkie dolary srebrne, mające się przechować na zamianę za certyfikaty na srebro, dalej wszystkie noty stanowe St. Zjednoczonych i wszystkie fundusze na likwidację banknotów. Oddział ten ma mieć całkiem oddzielne prowadzenie rachunków.

9. W tym oddziale ma być utworzon fundusz rezerwowowy, którego wysokość równać się ma w złocie 25 procentowej sumie wszystkich wydanych not skarbowych Stanów Zjednoczonych na mocy ustawy z 14 lipca 1890 i 5 procentowej sumie wartości wybitych dolarów srebrnych. Fundusz ten ma być użyty wyłącznie na wykupno tych not i wymianę.

10. Sekretarz skarbu utrzymywać ma rezerwę złota oddziału "Wydawania i Wykupna" na takiej stopie, która zapewniła pewne i natychmiastowe wykupno wszystkich przedłożonych banknotów i srebrnych dolarów i może dla tego od czasu do czasu przenosić pieniądze, przeznaczone do dyspozycji, z funduszu ogólnego do rezerwowego; oprócz tego ma być uprawnionym celem utrzymania funduszu rezerwowego do wydawania listów zastawnych, najwięcej trzyprocentowych, w złocie płatnych, któreby do lat 20 trwać mogły, ale także wedle możności po upływie jednego roku mogły być ściągnięte i wypłacone.

Upoważnienia sekretarza rządowego.

Dla zapobieżenia możliwemu chwilowemu deficytowi, upoważniony jest sekretarz skarbu do wydawania skryptów dłużnych, cpiwających na \$50.00 i na wielokrotne teje liczby, opiewających na okres od 1 do 5 lat, a niosących 3 procent. Mają je sprzedawać urzędy skarbowe, podskarbowe, depozytorowie i oznaczeni przez sekretarza poczmistrze z tymi samymi przywilejami, jak listy zastawne na mocy ustawy z 14 lipca 1870.

11. Ten paragraf odnosi się do buchalterii pożyczonych pieniędzy na kredyt Stanów Zjednoczonych, tudzież do sposobu wypłacania prowizyj i zwrotu kapitałów.

12. Oddział "Division of Issue and Redemption" wypłacać może na żądania wedle wskazówki (sekretarza), ministra skarbu we Washingtonie, lub w podrzędnych urzędach skarbowych:

- Złotą monetą certyfikaty na złoto.
- Złotą monetą noty skarbowe Stanów Zjednoczonych
- srebrnymi dolarami certyfikaty na srebro
- srebrem certyfikaty \$1, \$2, \$5 i więcej dolarowe, opiewające na srebro

Księgarnia Katolicka

Można w niej nabyć po bardzo umiarkowanych cenach wszelkiego gatunku:

UBIORÓW KOŚCIELNYCH, NAJRÓŻNIEJSZYCH FIGUR, ZŁOTYCH I SREBRNYCH KIELICHÓW, MONSTRANCYI, ŻŁÓBKÓW NA GWIAZDKĘ WIELKICH I MAŁYCH.

KALENDARZE NA ROK 1898:

Kalendarzy Maryańskich po 20 centów.
 Kalendarzy Excelsiora po 20 centów.
 Regensburgskich Maryańskich Kalendarzy po 20 centów.
 Kawałskich Maryańskich Kalendarzy po 20 centów.
 Einsiedlenla Kalendarze po 15 centów.

Jest to największy skład tego rodzaju na zachodzie.

M. H. WILTZIUS & CO.

429—431 East ulica Water, MILWAUKEE, WIS.

FOTOGRAFIE I KINEMATOGRAFIA

Adwokaci pierwszorzędni

do spraw sądowych, cywilnych i karnych, załatwiają wszelkie sprawy z największą punktualnością i rzetelnością po cenach umiarkowanych.

BIURO: 343 ulica Trzecia,

MILWAUKEE, WISCONSIN.

PO DOBRZE ODRÓBIONE

FOTOGRAFIE ŚLUBNE i INNE

udajcie się do:

WM. WOLLENSAKA,

500 National Ave.

IZYDOR BORZYŃSKI

fabrykant i kupiec

śli, siodeł, derów, batów, itd.

951 8-ma Avenue.

e) złotem monety srebrne
 f) srebrem złote monety i papierowymi, nieulegającymi zniszczeniu, złote monety.

g) Noty Stanów Zjednoczonych i noty skarbowe, nie ulegające zniszczeniu idą we wymianę za złotą monetę

h) Moneta zdawkowa wedle istniejących przepisów

i) Noty Stanów Zjednoczonych we wymianie za certyfikaty obiegowe.

Thorpe, Wis., 30 grud. 97.

Szanowna Redakcyjo Katolika!

Wiele i bardzo wiele słycach o rozmaitych polskich osadach, dotąd mało o naszej było słycach i to bardzo ujemne nowiny, o których dla oszczędzenia poharbienia i utrzymania spokoju zamilczę — wspomnę tylko o stronie dodatniej. — Rozmaite koleje przechodził nasz kościółek, już to podstępów złych ludzi, już to upadłych księży, lecz z nadesłaniem nam nowoświęconego kapłana (ks. Korozyka), wielka zmiana w czterech miesiącach nastąpiła. — Sam ksiądz energicznie zabrał się do pracy i jak święty Paweł lub inni jego poprzednicy chodził, zgubione i zbłąkane owce do owczarni Chrystusowej zwoływał, wyszukiwał, nawracał i do zgody doprowadzał, chociaż kilku obafamowanych i upadłych koźłów do "Kozła posłańców" należy, lecz i ci da Bóg powoli fałsz poznają, prawdę pokochają i do prawdziwego kościoła przystąpią. Tymczasem pracujemy nad upiększeniem domu bożego według stanu i liczby i tak: sprowadziliśmy w przeciągu tego krótkiego czasu dzwon, pobudowaliśmy wieżę, która będzie ozdoba kościoła i całej naszej osady, sprawiliśmy także monstrancję, kielich, dwa wspaniałe ornaty i welon do błogosławieństwa i mamy w Bogu nadzieję, iż wkrótce zbudujemy i chról, na którym ustawimy nowy organ — abyśmy mając zaonego kapłana, mieli i potrzebne przybory do uroczystej chwaly Boga. Równocześnie założył ks. proboszcz kilka towarzystw, która z duchem kościoła postępują. Daj Boże, żeby i ci zbłąkani poznali błędy i wrócili do prawdziwej owczarni Chrystusa.

Józef Marchlewicz.

PolSKI SKŁAD
 Drzewa i Węgli.
 Węgle po \$5.75.
 Ofisi Yard: Róg Becher i Greenbush
 Pomieszkanie: 406 Lincoln avenue
 róg ulicy Garden.
 JAKOB LESZCZYŃSKI.

Steinman Lumber Co

hurtowny i detaliczny skład

BUDULCU

Łat (lath), słupów cedrowych itd.

róg 1-iej avenue i Canal ul.
lub Vogel's Island.

Telefon 469-2. Milwaukee, Wis.

Maszyna do szycia!

Jeżeli chcecie najlepszą maszynę idźcie do

M. NOWAKA,
412 Mitchell ul.

Jacob Dudenhofer,

WIELKI SKŁAD

WIN i WÓDEK

fabrykant sławnego

TROPICAL HERB BITER.

339 ULICA GROVE.

Specyjalną uwagę zwracamy na zamówienia win msałnych.

F. X. JAGODZIŃSKI, Agent.

N. Ratajczyk,

FABRYKANT

NAJLEPSZYCH

CYGAR.

758 10-ta Avenue.

Najlepszy i najczystszy materyał na

Dzwony Kościelne i misy
Gardiner Campbell & Sons,
OREGON ST. MILWAUKEE.

B. Senderhauf & Co.

FABRYKANT

MYDŁA,

"GOLDEN COMET"

"WHITE SOAP"

"MILWAUKEE SOAP"

jako i inne wysmienite gatunki.

Żądajcie u waszych handlarzy.

Ofis i Fabryka: 103-107 North Ave.

MILWAUKEE, WIS.

Woda święcena.

(Ciąg dalszy.)
Krzyżmo święte.

Krzyżmo święte jest trzecim żywiołem, wchodzącym w skład wody, używanej do chrztu świętego. Cóż to jest krzyżmo samo w sobie i krzyżmo jako symbol? Krzyżmo św. samo w sobie jest to "olej wonny", składający się z czystej oliwy, z drzewa oliwnego i balsamu, który biskup we Wielki Czwartek święci. To poświęcenie odbywa się dwa dni przed Wielkanocą, na pamiątkę nawrócenia się Marii Magdaleny, która wonny olejek wylała na nogi Jezusowe. Tak postanowili apostołowie, o czem Fabian papież wyraźnie mówi. Krzyżmo składa się z oliwy i balsamu, jakie to ma znaczenie oliwa wchodząca w skład świętego krzyżma?

Na początku patryarchalnych czasów znajdujemy oliwę, używaną do rzeczy religijnych. Tak Patryarcha Jakób po sławnym swoim widzeniu idzie do pobliskiego miasteczka Luza po oliwę, wylewa ją na znak poświęcenia na kamień, na którym spał. Możesz używać oliwy i poleca używać jej we wszystkich ceremoniach Starożytności.

Kościół wierny tej tradycji, uważając ją za objawienie pierwotne, używa oliwy do swych świętych obrzędów. Używa jej do konsekrowania swych świątyń, ołtarzów, biskupów, kapłanów i swojej dziatwy.

Dla czego tedy kościół używa oliwy do krzyżma? Ponieważ oliwa jest wymownym symbolem rzeczy niewidzialnych. Pomiędzy innymi rzeczami oliwa wyobraża łaskę bożą. Łaska boża jest owym boskim żywiołem przemieniającym człowieka i czyniącym go podobnym Bogu. A że na chrzcie św. człowiek rzeczywiście odbiera tę łaskę bożą poświęcającą, dla tego kościół katolicki używa oliwy, aby ona była symbolem tej wielkiej tajemnicy — łaski bożej.

Zmieszając tę oliwę z jakąś rzeczą, ona zawsze na wierzchu wypływa, tak i łaska boża unosi ponad wszelkie rzeczy ziemskie chrześcianina. Oliwa goi rany, łagodzi boleści — toż samo czyni łaska boża, przykład mamy na miłośnier-

nym Samarytaninie, który oliwą namazał rany wpadłego między zbójce. Oliwa wzmacnia, — a toż samo czyni łaska boża. Oliwa nadaje pożytek ciału i upiększa je — toż samo czyni łaska boża w duszach ludzkich. Oliwa jest symbolem pokoju, a to samo czyni łaska boża i ona pokój przynosi człowiekowi. Zatem kościół bardzo mądrze sobie postąpił, używając oliwy do krzyżma św., które wyobraża łaskę bożą.

Drugim żywiołem wchodzącym w skład krzyżma jest balsam. Zobaczmy tedy jego naturę, własności i jego ciekawą historią. Balsam jest królem pomiędzy wonnościami, dla tego wszyscy ludzie go szanują a nawet i poganie?

Balsam jest dla tego tak lubiany u wszystkich, że wydaje je siebie bardzo silną i przyjemną woń. Jest to roślina mała podobna do mirty, lecz ma cokolwiek większe listki i bielsze. Gdy się więc to balsamowe drzewo cokolwiek natnie, wtedy wypływa z niego biała ciecz, która przybiera potem różowy kolor i tę ciecz nazywają balsamem. Roślina balsamowa pochodzi z Judei, tak o tem pisze Pliniusz, pogański naturalista. Powiada on, że na wzgórzu Engadi, graniczącym z Jerychem, były niegdyś dwa królewskie ogrody i w tych to tylko dwóch ogrodach chodowano balsam. Te ogrody należały do króla Heroda, za czasów Jezusowych.

Zdarzyło się więc pewnego razu, że królowa egipska Kleopatra, zwiędając Judeę, zwiędła te ogrody balsamowe. Była to namiętna niewiasta, lubiąca pachnidła, dla tego poprzysięgła, że te drzewka ona mieć musi. A że ona była znajomą z cesarzem rzymskim, który panował nad królami judzkimi, dla tego też tak długo nalegała na cesarza, aż tenże kazał wziąć wszystkie te drzewka balsamowe z owych ogrodów królewskich i zawieść je do Egiptu. Tam urządzono przeliczny ogród pomiędzy Heliopelem i Babilonem i rozpoczęto hodować balsam. Takim sposobem dostał się balsam do Egiptu.

Lecz dziwna rzecz, że roślinki nie mogły się utrzymać z powodu odmiennej wody. Żadna woda egipska

nie mogła służyć tym roślinkom, tylko jedna z pewnego naturalnego wodotrysku. O tym wodotrysku niesie podanie, że w nim w czasie pobytu swego w Egipcie, miała kąpać Najświętsza Maryja Panna dzieciątko swe boskie. Tą wodą skrapiano te roślinki i utrzymano je aż do dnia dzisiejszego. Woda ta jest też jeszcze i po dziś dzień w największym poszanowaniu w Egipcie.

Stamtąd jednakowoż nabyto owych drzewek balsamowych, tak że po dziś dzień istnieją cztery gatunki balsamu. Po dziś dzień mamy balsam egipski, balsam brazylijski, balsam kartagiński i balsam peruwiański. Balsamy te różnią się barwą, zapachem i własnościami leczniczymi, lecz wszystkie są prawdziwymi balsamami. Najlepszy gatunek balsamu zawsze był i jest balsam egipski. Podobno już teraz znów sprowadzono go z Egiptu do Judei i hodują go tam napowrót w dużej ilości.

Ten to więc wonny balsam z oliwą z drzewa oliwnego zmieszany tworzy krzyżmo. To krzyżmo zaś wyobraża samego Chrystusa Pana, który uświęcił wodę w Jordanie, aby była zdolną do chrztu św. Przekonacie się niedługo Szanowni Czytelnicy z jaką doskonałą dokładnością żywioty, składające krzyżmo, przedstawiają to, co wyobrażają.

Już poprzednio słyszeliście że oliwa szczególnie oznacza łaskę bożą; a że Pan Jezus jest sprawcą i dawcą łaski bożej, jakżeż wybornie stosuje się oliwa do balsamu, który oznacza samego Chrystusa. Już Pismo święte Starożytności, kładzie w usta Jezusowe balsam, bo w Eklezjastyku w Roz. XXIV. 20 czytamy: "Jako wonny balsam wonność wydałem" — Zobaczmy więc teraz jakim to sposobem balsam Chrystusa Pana przedstawia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

W ostatnich dwóch latach czyniła starania pani J. W. Aleksander, żona redaktora Waynesboro Times, uratowania dziecka, na krup gdy na początku znów uleczyła ją podaniem mu Chamberlain'a lekarstwa na kaszel. Tysiące matek wiedzą, że to jedynie pewne lekarstwo. Kosztuje 25 i 50 centów na sprzedaż w aptece J. W. S. Tomkiewiczza, 452 ul. Mitchell, róg 2 ave.

St. Joseph, Mo., 26—12 97.
Szanowna Rodzico!
Proszę o łaskawe umieszczenie w najbliższym numerze Katolika kilku poniżej skreślonych rysów o rozwoju naszej Poloni w St. Joseph. Liczy ona tylko 180 rodzin, ale wytrwale pracuje nad polepszeniem bytu nie tylko materialnego lecz i moralnego.

Przed trzema miesiącami odnowiono wielki ołtarz kościoła miejscowego, za staraniem troskliwego duszpastera Wgo X. E. R. Rejnerta. Artystycznie wykonanej tej roboty dokonali zdolni malarze, zakonnicy św. Benedykta z Conception, Mo. Pozytno i jaź i bliższe kroki względem budowy nowego kościoła.

W łonie tej parafii powstały także w najbliższym czasie następujące trzy towarzystwa — męzyczne pod wezwaniem św. Szezepana, ss. Piotra i Pawła i św. Cecylii; bractwo różańcowe niewiast i tercyarek św. Franciszka, oraz bractwo różańcowe dziewic, pod wezwaniem św. Jądwi, a w ostatnich dniach założył Wiel. X. proboszcz dwa towarzystwa z dziećmi szkolnych, mianowicie: św. Stanisława Kostki dla chłopców i św. Agnieszki dla dziewcząt.

Jest przeto więcej jak pewną rzeczą, iż skoro Pan Bóg raczy obdarzać Wiel. X. proboszcza tak dobrem zwodem jak obecnie, to w niedługim czasie parafia nasza rozwine się do możebnych granic życia narodowego i religijnego.

Ostatni obchód z powstania listopadowego, oświeciliśmy najpród nabożeństwem kościelnem a następnie wygłoszono kilka mów i deklaracji patriotycznych w sali szkolnej.

Szkola nasza parafialna, od dłuższego czasu była zamknięta, w tym roku na nowo otworzona. Oceniają jej obecny rozwój, można rokować świetną przyszłość dla polaków w naszym mieście.

Stan parafii przekształcił się zupełnie i stanął na stopie doskonałej. Przytem są stosunki materialne zadawalniające; mamy bowiem stałą i dość popłatną pracę, a spodziewamy się, iż po przeniesieniu wielkiej rzeczalni na wiosnę z Chicago, dobroyt nasz się podniesie.

J. A. P.

Tow. Polsko Narodowe Pożyczkowe i Budowlane.

Tow. Budowlanne pożyczkowe w Milwaukee rozpoczyna 3cią seryją. Każdy życzący zaoszczędzić swego ciężkozapracowanego grosza niech się zgłosi w każdy czwartek w tygodniu do sali ob. A. Andrzejewskiego, róg 3ciej i Windlake ave. albo po bliższe informacje do sekr. Fr. Brzonka, 643 ul. Greenbush.

S. Różga prez.
F. Brzonka sekr.
J. Bejma kasyer.

Największy skład sukna importowanego i krajowego znajduje się u W. Zaleskiego, 456 ul. Mitchell.

Napady natychmiast ustały!
Broszura 3c
Kiedy przez cztery lata cierpiłem na kurczepileptyczne, polecił mi proboszcz ks. J. Kampmeyer spróbować "Father Koenig's Nerve Tonic". Oj tego czasu nie miałem napadów. Jest to najlepsze ze wszystkich środków przeciw epilepsji, jażki kiedykolwiek używałem, a używałem różnnych.

Delhi, O., 10 Marca '98.
Pewien 28 letni mężczyzna cierpi na napady krwi, zwiadcza w czasie pełni, a wtedy dostaje napady tak silne, że popada w obłąd i obłąkanie. "Father Koenig's Nerve Tonic" pomaga zawsze, tak pisze
Proboszcz W. M. Scholl

DARMO książkę wielkiej wagi o chorobie nerwowej i butelkę na próbkę posyłamy na wasz adres. Biedni także otrzymają lekarstwo darmo.

Lekarstwo to przyrządził Ks. Koenig z Fort Wayne, Ind., od r. 1876, a teraz sprzedawane jest pod nazwą:

KOENIG MED. CO., Chicago, Ill.
49 ulica S. Franklin.

Sprzedawane po aptekach za \$1.00 butelkę, a 6 za \$5.

Duża butelka \$1.75, a 6 za \$9.
W Milwaukee u E. Krembs'a, róg 1-szej i Greenfield ave.

The Aug. Greulich Co.

342, 344 i 346 Czwarta ul.,
MILWAUKEE, - WISCONSIN

Wielki skład krajowych
Win i Likierów,

Specyjalną uwagę zwraca się na obstalunki WIN MSZALNYCH i familijnych.

GORGES & TREIS

fabrykanci
PRYZRĄDÓW DO
OGRZEWANIA.

126 i 128 Clybourn ul.

Zegarki, zegary, klejnoty, wyroby srebrne itd. zawsze w wielkim zapasie po cenach jak najniższych. Specyjalnością są pierścionki ślubne. Uprasza się o łaskawe odwiedzenie nas

ERNST KREMB.

APTEKARZ,
róg 1-ej ave. i Greenfield,
Milwaukee, Wis.

E. Brielmaier & Sons,

ARCHITEKCI
I NADZORCY.

Wykonują plany na kościoły, szkoły i klaszatory.

Biuro i pomieszkanie:
Róg 2-ej i ul. Sherman, Milwaukee.

Fabrykanci mebli kościelnych, ołtarzy, ambon, i t. d.

CARROLL & KEOGH CO.

Materye na suknie.

Ładne czysto wełniane meliowane płótna po 25c yard
Fantastyczna materya szkocka na ubrania dziecięce 25c yard
Świetna wełnista-jedwabna materya po 39c yard
43-calowa marynarska materya, zwykle po 75c teraz 50c yd

Nowe perkale!
36-calowe perkale w najlepszym gatunku, jasne i ciemne IOC yd
zwykłej wartości 12½c, teraz po.....

Specyjalna sprzedaż na pierzane węże!

45-cali węża z piór krętych kokliko, wartości \$1.00 po 79c
Złoto-i srebarno-metalowe spięcia po 39c
45 cali węża z piór kokliko, wartości 50c po 29c
25-centowe naszyjniki po 17c

CARROLL & KEOGH CO., 119 Wisconsin ul.,

.....Naprzeciw poczty.

Zawiadomienie!

Ponieważ te FOTOGRAFIE są bardzo świeżące, które były w modzie w 1895—1896, a których tysiące robilem, wypełży, więc proszę wszystkich tych którzy wyblakłe fotografie mają niech przyjdą do galerii a dam wam za nie inne, ile kto żąda.

N. L. STEIN, fotografista, 452 Mitchell ulica,
BOS 2 AVE.

BALDAUFA LEKARSTWA SĄ SŁYNNE.

Ich własności je wsławiły.

Baldaufa Syrup na kaszel.
(Miód, żywica i wino.) Pewna karaocya na wszystkie słabości gardła, piersi i płuc, koksłsz i krup.
Duże flaszki 50c, małe 25c.

Baldaufa udrzuwający balsam.
Przedniejsze lekarstwo. Leczy zapalenia, popryskane ręce i wargi, choroby skórne, wrzody, itp.

Baldaufa płyn na krew i nerwy.
Prawdziwe oczyszczenie krwi. Rzucażywisty płyn na nerwy wpływający. Stwierdzony tysiącami wypadków, jako najlepszy środek przywracający siły i żywotność odnawiający.

Baldaufa arcytek na boleści.
Lekarstwo skutkujące natychmiast na wszelkie boleści. Do zewnętrznego i wewnętrznego użytku. Osobliwość przeciw kuruciom, cholercie, itd.
Cena 25c flaszka.

Rekamendowane i sprzedawane przez
S. T. MARLEWSKI, 962 1. Av. FR. GRIEB, 849 ul. Racine

Drukarnia Akcydensowa

W ZAKRES DRUKARSTWA.

Przyjmuje zamówienia na druk książek, broszur, konstytucyj, ogłoszeń, reklam, kwitaryuszów, biletów, rachunków, programów na koncerty, widowiska, karty zaproszeń itp.

Wszystkie te roboty wykonywa po najniższych cenach, prędko i gustownie.

1018 PIERWSZA AVE.

ROBERT DJABEL.

Nietylko straszna, ale także zabawiająca i pouczająca powiastka z przeszłości.

(Ciąg dalszy.)

Tak szarpali się oba dosyć długo, dopóki Robert silnem pchnięciem sam kości nie uzyskał. Wtedy zasiadł sobie wygodnie na ziemi i obgryzł kość z wielkim apetytem, bo istotnie bardzo był głodny, długi czas nie mając w ustach. Cesarz i wszyscy biesiadnicy śmiali się do puku i bawili się dobrze tem widowiskiem. Następnie rzucił cesarz psu kawałek chleba. I teraz znów przyskoczył Robert, wyrwał psu całą kromkę, przelał na dwoje i jedną część wziął dla siebie, drugą napowrót psu oddał. Śmiech szmatyczny wybuchł między uczującymi, a cesarz rzekł do swej swity: "Zaprawdę, wesoły to błazen; jesczem takiego nie widział! Gardzi smacznyimi potrawami, a bije się z psem o nędzne odpadki!" Chcąc jeszcze się dłużej zabawić, rzucali cesarz i dworzanie ciągle nowe kawałki chleba lub mięsa, a Robert ustawicznie musiał się z psem rozprawiać. Najadłszy się do sytu, powstał z ziemi i począł skakać do koła sali, bijąc łaską o ścianę. Potem otworzył z trzaskiem drzwi wiodące do pięknego ogrodu i wybiegł doń, gdzie u wodotrysku zagasił pragnienie. Potem znów się z psami połączył i żartował z nimi do późnej nocy. Gdy psy położyły się pod schodami zamku, Robert również między nimi obrał sobie legowisko. Skoro doniesiono o tem cesarzowi, ulitował się nad nieszczęśliwym błaznem i rozkazał przyrzadzić mu wygodne łożo, jak na człowieka przystoi. Słuszdy spełnili rozkaz cesarski, ale Robert w żaden sposób nie chciał się dać namówić, bitikopał tych, którzy

go przemocą usiłowali położyć. Dowiedziawszy się o tym uporze cesarz, zadziwił się bardzo i chcąc przynajmniej jako tako wygodzić błaznowi, kazał łożo psów wysłać świeżą słomą. Na niem wyciągnął się Robert przyjemnie i zasnął daleko spokojniej i słodziej, niż kiedyś w zamku swym na miękkiej pościeli wraz z najponętniejszymi dziećmi u boku. Jakżeż wielka zmiana zaszła z tym synem potężnego księcia! Dawniej pijał ze złotych pucharów najprzedniejsze wina, dziś gasi pragnienie wodą ze studni; dawniej pożywał smaczne potrawy ze srebrnych i kryształowych naczyń, dziś zadowalał się potrawami, które dla psów przeznaczają; dawniej postrach każdego, a we wysokiej czci u swych towarzyszy — dziś pogardzany i wyszydany!

ROZDZIAŁ XI,

Wasal cesarza wypowiada wojnę swemu panu.

Siedm lat pokutował Robert w ten sposób nie ustając w gorliwości, aby łaski bożej dostąpić. Psy z którymi ciągle sypiał i jadął, tak się przyzwyczaiły do niego, że nigdy go nie opuszczały.

Cesarz miał córkę młodą, piękną i uroczą, ale oniemiała już z lat dziecięcych, podobno z przestraszenia. O nią ubiegał się wasal cesarski, pan mójny i potężny, ale dumny; ubiegał się zaś o nią nie z miłości, lecz w celu powiększenia swej potęgi przez małżeństwo z cesarską córką i osiągnięcia pierwszego po cesarzu w państwie znaczenia. Cesarz odmówił wasalowi, bo spodziewał się znaleźć godniejszego zięcia, jakiego królczycza lub księcia panującego. Wasal więc ten, imieniem Wilhelm, czuł się przez to bardzo obrażonym i postanowił zemścić się na swym monarsze i pozbawić go tronu i królestwa. Ukrył się w swym najsilniejszym zamku, podburzając lud okoliczny, aby powstał przeciwko obecnemu władcy, stracił go z tronu i władzę przelał

w jego ręce, zaco obiecywał własność wszelkiego rodzaju i nagrody bogate dla każdego powstańca. Aby się zaś zrównać z potęgą cesarską, wysłał posłów do Saracenów, prosząc ich, by przybyli mu z pomocą, zaco ofiaruje im połowę zdobytego państwa. Obiecaniami tymi zyskał sobie w istocie w krótkim czasie wielu zwolenników tak między ludem, jak i u książąt, a skoro Saraceni wysłali swoje posiłki, nie wahał się dłużej ruszyć ku Rzymowi. Na wieść o zbliżających się buntownikach, wielki przestach ogarnął cesarza i wiernych jego poddanych. Nie tracąc wszakże otuchy i przytomności, rozkazał cesarz stolicę silnymi otoczyć murami i zgromadził koło siebie wszystkich rycerzy i wojowników kraju, przedstawiając im zgrozę położenia i przyszły ucisk pod jarzmem saraceniem, gdyby ci stolicę zdołali opanować. "Szlachetni panowie! — rzekł między innymi — naradzamy się rozważnie, jakimby sposobem przywieść do upadku potęgę armii saracenijskiej i Wilhelma, którzy napadł chcą na nas bez najmniejszej przyczyny. Mój własny poddany i wasal, zdradziecki i podły Wilhelm, przyłączył się do nich z całą swoją możebną siłą i oddał im wszystkie najmocniejsze zamki tego kraju. Mając takie oparcie, Saraceni mogą długo nam się sprzeciwiać, a nawet pokonać, jeżeli Bóg nie zechce przyjsć nam z szczególniejszą pomocą. I w to jedynie też wierzę, bo Najwyższy nie może pozwolić, by poganin uciskał jego wiernych wyznawców i świętą religiją zniweczył; nie pozwoli na wieżach naszych świątyń i klasztorów zatknąć półksiężycza w miejsce świętego krzyża. Gdzie bieda największa, tam pomoc boska najbliższa. Dla tego walcie mężnie za poczciwą sprawę i ojczyznę i dwa nieście cele na oku: śmierć lub zwycięstwo. "Śmierć lub zwycięstwo!" — oto hasło nasze. Jeżeli nie zostaniemy zwycięzcami, musimy ponieść śmierć

co do jednego, bo lepiej umierać zaszczytnie z bronią w ręku za świętą wiarę i ojczyznę, niż gnić i umierać moralnie pod jarzmem wroga-poganina. Bracia i towarzysze! czy zrozumieliście me słowa? Czy poddadacie wasze piersi pod groty nieprzyjaciół, by tylko matkę ziemię rodzinną uchronić? Spodziewam się i pewny jestem, że wszyscy jak jeden mąż staniecie na moje rozkazy, bo świętą jest sprawa, dla której walczymy, świętą i zaszczytną religiją, której bronić mamy od znieważania! Bracia i towarzysze! wzywam was pod moją chorągiew!"

Tak przemówił cesarz do zgromadzonych, przejmując ich jak iskrą elektryczną, która wzbudza zapal i okrzyk czci z piersi wydziera. Poczem przemówił jeden z najznakomitszych: "Wysoki Panie i potężny cesarzu! Czujemy prawdę tych słów, któreś do nas łaskawie wygłosił i bądź pewnym, że chętnie przelejemy krew w obronie twej godności i w obronie ojczystej ziemi; bądź pewnym, wysoki Panie, że nie damy skalać naszej św. wiary. Zatem wołamy: "Prowadź nas Panie na wroga! Niech Saraceni poczują siłę naszego miecza, a nie spoczną on pierwej, dopóki ostaniego poganina z kraju nie wypędzi!"

Wzruszony tymi słowy cesarz, podziękował wiernym za gotowość do walki i rozkazał zgromadzić się wszystkim wodzom wraz ze swymi pułkami w starożytnem mieście, by mieć jak największą przyboku potęgę. Wojsko chrześciańskie ożywione było jak najlepszym duchem, gotowość do starcia się z wrogiem przebijająca z każdego oblicza, a mars twarzy i ręce, ściskające rękojeście mieczów, mówiły o odwadze i waleczności, a mimo tego byłiby Saraceni odnieśli we walce zwycięstwo, gdyby Bóg nie zesłał cesarzowi cudownej pomocy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

